

Η υπερβολική δόση αριστεράς οδηγεί δεξιά...

11/Jan/2019 00:02

Του Κώστα Στούπα

Ο Luiz Inácio Lula da Silva (Λούλα) θυμίζει περισσότερο τον Ανδρέα Παπανδρέου παρά τον ερασιτέχνη μίμο του. Ο Λούλα ανέλαβε την εξουσία πριν 16 χρόνια και για μια μεγάλη περίοδο κυβέρνησε με την εντύπωση πως είχε πετύχει ένα μείγμα πολιτικής μεταξύ καπιταλισμού και σοσιαλισμού ικανό για ευημερία ακόμη και σε μια χώρα με αχανείς αντιφάσεις όπως η Βραζιλία.

Όπως όμως συνήθως συμβαίνει, οι περίοδοι ευημερίας ή ύφεσης οφείλονται κυρίως σε συνδυασμούς κύκλων των τιμών των πρώτων υλών και των επιτοκίων στην παγκόσμια οικονομία, παρά σε "μαγικές" πολιτικές συνταγές.

Υπόαυτή την έννοια οι οικονομίες με περισσότερη ελευθερία και ανταγωνισμό στις καλές περιόδους αποδίδουν περισσότερα και στις κακές γράφουν λιγότερες απώλειες. Τοιουτοτρόπως μακροπρόθεσμα παράγουν και συσσωρεύουν περισσότερο πλούτο.

Το 2016 η διάδοχος του Λούλα, Ντίλμα Ρούσεφ έχασε την εξουσία καθώς η οικονομία είχε εισέλθει σε κρίση και ο ίδιος ο Λούλα βρέθηκε στην φυλακή να εκτίει ποινή 16 ετών για διαφθορά.

Η Βραζιλία όπως και η Αργεντινή αν και χώρες της Λατινικής Αμερικής έχουν ομοιότητες* με την Ελλάδα κυρίως σ' ό,τι αφορά την αδυναμία των θεσμών, την ευκολία με την οποία χρεοκοπούν, την ευκολία με την οποία η κοινή γνώμη θαυμάζει ακροδεξιούς ή ακροαριστερούς ηγέτες διαδοχικά σε πολύ σύντομο μεταξύ τους χρονικό διάστημα.

Τα αίτια της φτώχειας...

Όσοι αντιλαμβάνονται τη βαθύτερη ουσία του λαϊκισμού, βασικό αίτιο της φτώχειας λαών με χώρες με πλούσιους πόρους (όπως η Βραζιλία, η Αργεντινή κλπ.) δεν εκπλήσσονται πως ο αμέριστος

θαυμασμός σε έναν αριστερό ηγέτη όπως ο Λούλα μετατράπηκε μέσα σε λίγα χρόνια σε λατρεία για έναν ηγέτη με ακροδεξιές "γωνίες" όπως ο Μπολσονάρο.

Οι λαοί που είναι φτωχοί καιτοι διαθέτουν πλούσιους φυσικούς πόρους είναι έτσι γιατί έχουν αδύναμους θεσμούς και δεν εφαρμόζονται σωστά και δίκαια οι νόμοι.

Είναι φτωχοί γιατί έχουν χαμηλό βαθμό οικονομικής ελευθερίας και χαμηλό βαθμό οικονομικού ανταγωνισμού. Είναι φτωχοί γιατί διαθέτουν αργή και διεφθαρμένη δικαιοσύνη και δημόσια διοίκηση.

Στις χώρες αυτές οι αριστεροί λαϊκιστές βάζουν φόρους και μοιράζουν επιδόματα και οι δεξιοί λαϊκιστές μοιράζουν προνόμια και φοροελαφρύνσεις σε βαρόνους της οικονομίας προκειμένου να αυξήσουν τα κέρδη τους.

Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο κάποιου σχεδίου δημιουργίας "εθνικών πρωταθλητών" προστατεύουν τα ιδιωτικά μονοπώλια των βαρόνων από νεοεισερχόμενους ανταγωνιστές που θα φέρουν καινοτομίες, θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα και θα προσφέρουν καλύτερης ποιότητας προϊόντα σε χαμηλότερες τιμές.

Πολλοί λαοί είναι φτωχοί γιατί πιστεύουν στα θαύματα και τους πολιτικούς μεσσίες, όπως πριν από 20 χρόνια στη Βραζιλία ήταν ο Λούλα και τώρα είναι ο Μπολσονάρο...

Η ταυτότητα του Μπολσονάρο

Ο Μπολσονάρο εκτός από κοινωνικά συντηρητικός είναι και θαυμαστής της στρατιωτικής δικτατορίας στη Βραζιλία μεταξύ 1964-85. Με μεγάλη ευκολία οι ίδιοι που ζητωκραύγαζαν τον Λούλα και τους αριστερούς αντιστασιακούς ζητωκραυγάζουν το αντίθετο.

Ο Μπολσονάρο δεν εμφανίστηκε από το πουθενά αλλά είχε ήδη επτά θητείες σαν γεροϋσιαστής.

Ο Μπολσονάρο μιλάει δημόσια υποτιμητικά για τις γυναίκες, μιλάει με θαυμασμό για τους βασανιστές του δικτατορικού καθεστώτος και προτρέπει την αστυνομία να σκοτώνει ευκολότερα.

Ηπερίπτωση του Μπολσονάρο όμως για μας τους Έλληνες έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιατί πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Βραζιλία είναι παρόμοια με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και η Ελλάδα.

Τοπολιτικό εκκρεμές στην Ελλάδα μετά την πτώση της δικτατορίας κινήθηκε αριστερά και παρέμεινε στην περιοχή αυτή επί μακρόν χάρη στα εύκολα έσοδα που έρεαν στη χώρα από την Ε.Ε. και τα χαμηλά επιτόκια του Ευρώ.

Το ίδιο έγινε και στη Βραζιλία μετά τη δικτατορία. Στη Βραζιλία δεν είχαν ευρωπαϊκές επιδοτήσεις αλλά είχαν μια μακρά περίοδο με αυξημένες τιμές πρώτων υλών από την οποία η χώρα είχε έσοδα και οι κυβερνήσεις περιθώρια αναδιανομής μέσω επιδομάτων.

Η "δικτατορία" του "πολιτικά ορθού"...

Μερικά από τα βασικά αίτια που έφεραν τον Ζαΐρ Μπολσονάρο στην εξουσία ήταν: Οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης και η αυξημένη εγκληματικότητα.

Σαν αιτία μπορεί να θεωρηθεί η "δικτατορία" (μόδα) του "πολιτικά ορθού", μέσω της οποίας διάφορες μειονότητες επιβάλλουν τις ιδιαίτερες επιλογές τους σαν αυτονόητες και σχεδόν υποχρεωτικές για όλους.

Οι περιπτώσεις Τραμπ, Μπολσονάρο κ.ά. εκφράζουν σε σημαντικό βαθμό μια εξέγερση του μέσου καθημερινού ανθρώπου στη "δικτατορία" του "πολιτικά ορθού" που έχει φτάσει σε πολλές περιπτώσεις ακόμη και στη χώρα μας να απειλεί ευθέως την ελευθερία του λόγου.

Στην Ελλάδα είναι χαρακτηριστική η αίσθηση της ντροπής που προσπαθούν να επιβάλλουν τα αριστερόστροφα κυρίως μέσα σε όσους αρέσκονται να αυτοπροσδιορίζονται ως "νοικοκυραίοι".

Η εγκληματικότητα στη Βραζιλία είναι ιδιαίτερα υψηλή. Υπάρχουν περιοχές όπου ελέγχονται από το έγκλημα και η αστυνομία δεν μπορεί να εισέλθει.

Στην Ελλάδα η εγκληματικότητα αυξάνεται ραγδαία όπως και η ευκολία πλέον με την οποία αφαιρούνται ζωές για ευτελή αντίτιμα. Χάρη στην ιδεολογική κυριαρχία και τις πολιτικές πιέσεις της "παλαβής" αριστεράς υπάρχουν και στην Ελλάδα πλέον περιοχές που η αστυνομία αδυνατεί να εισέλθει (Εξάρχεια, Μενίδι, Πανεπιστήμια κλπ).

Οι αστυνομικές δυνάμεις έχουν "ευνουχιστεί" επιχειρησιακά και ηθικά αφού με το παραμικρό τιμωρούνται και αποτάσσονται από το σώμα.

Το συνταξιοδοτικό...

Το χρεοκοπημένο συνταξιοδοτικό σύστημα είναι άλλη μια ομοιότητα της Ελλάδας με τη Βραζιλία. Η δαπάνη για συντάξεις στην Ελλάδα φτάνει στο 16% του ΑΕΠ που είναι και η μεγαλύτερη στον κόσμο.

Στη Βραζιλία συνταξιοδοτική δαπάνη φτάνει στο 12% του ΑΕΠ και είναι η υψηλότερη μεταξύ των αναπτυσσόμενων χωρών καθώς φτάνει τον μέσο όρο της δαπάνης στις ανεπτυγμένες χώρες της Δύσης.

Χαρακτηριστικό είναι επίσης και το γεγονός πως στη Βραζιλία έχουν μεγάλο αριθμό 50άρηδων συνταξιούχων, όπως επίσης και στην Ελλάδα. Ο ίδιος ο Μπολσονάρο σαν στρατιωτικός συνταξιοδοτήθηκε στα 33.

Το συνταξιοδοτικό είναι το δυσκολότερο πρόβλημα και χαρακτηριστικό είναι πως ο νέος πρόεδρος της Βραζιλίας έχει αποφύγει να δημοσιοποιήσει κάποιο σχέδιο εξυγίανσης και αυτός είναι ένας από τους λόγους που κατατάσσεται στους λαϊκιστές δημαγωγούς.

Οποιαδήποτε μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού δεν θα είναι εύκολη ακόμη και αν την επιθυμεί το Κοινωνικό Φιλελεύθερο Κόμμα του Μπολσονάρο που ελέγχει μόνο το ένα δέκατο των 513 εδρών στη Γερουσία. Οι υπόλοιπες έδρες κατανέμονται σε έναν συνασπισμό μεταξύ 30 άλλων κομμάτων.

Επιπλέον η "μητέρα" όλων των μεταρρυθμίσεων, η μείωση των συντάξεων και η αύξηση των ορίων ηλικίας απαιτεί πλειοψηφία τριών πέμπτων.

Η διαφθορά...

Άλλη μια ομοιότητα Βραζιλίας και Ελλάδας είναι η μεγάλη διαφθορά, η οποία στη χώρα της Λατινικής Αμερικής αποτέλεσε και μια από τις βασικές αιτίες της στροφής της κοινωνίας προς το πρόσωπο του Μπολσονάρο.

Ο Μπολσονάρο όρισε τον Sergio Moro έναν εισαγγελέα που είχε διακριθεί τα τελευταία χρόνια κατά της διαφθοράς, επικεφαλής ενός διευρυμένου Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Οκ. Moro ήταν ο πρώτος δικαστής που διαπίστωσε την ενοχή του Λούλα.

Στην Ελλάδα η διαφθορά είναι ενδημική, ξεκινά από τον κομματοκρατούμενο δημόσιο τομέα, επεκτείνεται στον ιδιωτικό και κατακλύζει ολόκληρη την κοινωνία.

Στην Ελλάδα επί της ουσίας δεν λειτουργεί η δικαιοσύνη αφού για να τελεσιδικήσει ακόμη και μια απλή υπόθεση χρειάζεται να περάσουν 5-10 χρόνια. Στην περίοδο ΣΥΡΙΖΑ οι παρεμβάσεις και η χειραγώγηση της Δικαιοσύνης ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο και προσέγγισαν τα επίπεδα της περιόδου της δικτατορίας.

Η οικονομία...

Κατά τον Economist ως στρατιωτικός ο Μπολσονάρο δεν είναι οικονομικά φιλελεύθερος αλλά ανέθεσε την οικονομική πολιτική σε πιστό της ελεύθερης αγοράς τον Paulo Guedes, πρώην τραπεζικό στέλεχος με διδακτορικό στο πανεπιστήμιο του Σικάγο.

Μετά το 1980 ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης της Βραζιλίας ήταν μόλις 2,6% πολύ χαμηλότερος από αυτόν άλλων αναδυόμενων οικονομιών.

Ο Guedes σχεδιάζει να απλοποιήσει τον κώδικα φορολογίας, να ιδιωτικοποιήσει κρατικά μονοπώλια και να μειώσει το δημοσιονομικό έλλειμμα. Αν τα πετύχει θα δώσει ώθηση στην οικονομία ανάλογα και με τη φάση του οικονομικού κύκλου.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί όμως μια μακροπρόθεσμη δυναμική στην οικονομία χρειάζεται η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού και η ενδυνάμωση του κράτους δικαίου.

Ο Μπολσονάρο όπως όλοι οι λαϊκιστές επιδεικνύει έναν επιλεκτικό σεβασμό στο νόμο και αυτό είναι αποτρεπτικό για την προσέλκυση μακροπρόθεσμων επενδύσεων υψηλής προστιθέμενης

αξίας.

Αναμφίβολα όμως η στροφή στην οικονομική πολιτική και ο περιορισμός της επιρροής των μαρξιστών θα δώσει ώθηση στην οικονομία. Αν συμπέσει και ένας ευνοϊκός οικονομικός κύκλος θα καταφέρει να καρπωθεί πολιτικά οφέλη. Αλλιώς ο κόσμος θα απογοητευτεί γρήγορα...

Η ελληνική περίπτωση

Η περίπτωση της στροφής της κοινωνίας της Βραζιλίας από την αριστερά στη δεξιά αξίζει να μελετηθεί στην Ελλάδα, γιατί μοιάζει με αυτό που ενδεχομένως κυοφορείται και στη χώρα μας. Μετά το 2010 όσοι ομνύουν θετικά στη δικτατορία και επικρίνουν τη μεταπολιτευτική δημοκρατία έχουν αυξηθεί. Η άνοδος του ΣΥΡΙΖΑ στην εξουσία συνιστά ενδεχομένως το κερασάκι στην τούρτα της χρεοκοπίας της κυρίαρχης αριστερής ιδεολογίας κατά τη μεταπολίτευση.

Μια υπερβολική δόση "αριστερίας" οδηγεί στην άκρα δεξιά αλλά όχι υποχρεωτικά στην έξοδο από το τούνελ της υπανάπτυξης. Στην έξοδο από την υπανάπτυξη οδηγεί η ενδυνάμωση του κράτους δικαίου και ενδεχομένως ο περιορισμός της θρησκοληψίας στο πεδίο των μεταφυσικών μόνο ανθρώπινων ανησυχιών και προβληματισμών.

Στην ελληνική πολιτική σκηνή ο "μεσσιανισμός" είναι αυξημένος και οι στατιστικά οι ταλαντούχοι επικοινωνιακά δημαγωγοί που κατά καιρούς εμφανίζονται σαν "μεσσίες" αποδεικνύονται συνήθως πουκάμισα αδειανά και αφήνουν πίσω ερείπια.

Για χώρες σαν την Ελλάδα ο πρώτος στόχος είναι να προσεγγίσουν τον μέσο όρο της Ε.Ε. η οποία παρά τις αδυναμίες και επικρίσεις παραμένει φάρος ευημερίας και δημοκρατίας και μοχλός εκσυγχρονισμού χωρών όπως η Ελλάδα και τα βαλκανικά κράτη.

**Στις ομοιότητες της Ελλάδας με την Αργεντινή και κατά συνέπεια και των χρεοκοπιών των δυο χωρών ιδιαίτερα διαφωτιστικό είναι το βιβλίο: Το "επαχθές" χρέος της Ελλάδας, Εκδόσεις Μελάρι του Ιάσονα Μανωλόπουλου ο οποίος είναι συνιδρυτής και γενικός διευθυντής Επενδύσεων του Dromeus Capital, μιας εταιρίας διαχείρισης κεφαλαίων, η οποία περιλαμβάνει και ένα hedge fund που δραστηριοποιείται κυρίως στις αναδυόμενες αγορές.*

kostas.stoupas@capital.gr

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)